

Vianočný koncert VUS Technik pre akademickú obec STU str. 3

Ocenení vedci a profesori str. 3

Študentské osobnosti Slovenska zo Slovenskej technickej univerzity str. 5

Vážené kolegyně a kolegovia,
milé študentky a študenti,

Na prahu nového roku mi dovoľte zaželať vám veľa šťastia, pevné zdravie, správne rozhodnutia a mnoho úspechov v pracovnom i osobnom živote. Na prelome dvoch rokov zvykneme bilancovať rok uplynulý a dávať si predsavzatia do toho nového. V prípade nášho univerzitného vydavateľstva máme za sebou rok prevratných zmien, ktorými sa naplnila koncepčný zámer postupnej transformácie vydavateľstva. Z tých najdôležitejších spomeniem aspoň prechod na efektívnejší spôsob tlače, rozšírenie foriem vydávania publikácií, spustenie e-shopu vydavateľstva či bezplatné sprístupnenie študijnej literatúry v elektronickej forme na univerzitnom serveri v systéme AIS.

Do nového roku vstupuje vydavateľstvo s novým názvom – SPEKTRUM STU. Už v januári vydáme Edičný katalóg publikácií vydaných v roku 2016, ktorý poskytne študentom podrobné informácie (ISBN, cena, forma publikácie, anotácia) o vydaných študijnej literatúre, a ostatnej akademickej obci základné informácie o ostatnej literatúre (zborníky, katalógy, príručky...).

Z predchádzajúcej výzvy na vydanie publikácie pripravujeme na vydanie veľmi zaujímavý titul a už na február máme pripravené ďalšie výzvy. Ak máte niekde „v šuplíku“ hotovú alebo rozpracovanú knihu, ktorej obsah bude korešpondovať s niektorou z vyhlásených tém, Vydavateľstvo SPEKTRUM STU môže byť pre vás tým správnym partnerom na jej vydanie.

Nesmieme zabudnúť ani na významné 80. výročie založenia STU, v rámci ktorého plánuje Vydavateľstvo SPEKTRUM STU vydať zaujímavé publikácie. Na záver chcem zdôrazniť, že napriek uskutočneným zmenám zostáva hlavnou činnosťou vydavateľstva aj naďalej vydávanie študijnej a inej literatúry pre celú Slovenskú technickú univerzitu, a túto úlohu budeme pre vás všetkých zodpovedne plniť. Pred nami je náročný rok s náročnými úlohami. Vydavateľstvo SPEKTRUM STU je však pripravené na ich zvládnutie.

ROMAN ZSIGO
riaditeľ Vydavateľstva SPEKTRUM STU

SPEKTRUM 5

Vydáva Slovenská technická univerzita v Bratislave,
Vazovova 5, 812 43 Bratislava,
mobil: 0917 669 584, fax: 02/57294 333, e-mail: spektrum@stuba.sk

Obsah

ĽUDIA, TÉMY, UDALOSTI	3 - 4
Ocenení vedci a profesori	
Študenti navrhli virtuálne dunajské nábrežia	
ZAÚJALO NÁS	5
Študentská osobnosť Slovenska 2016	
Vyhlasenie SMS	
OČAMI ŠTUDENTOV	6
Čierne diery získali cenu	
KALEIDOSKOP	7
Spomienka na E. A. Cernana	
Quo vadis Automotive Industry?	
STAVEBNÁ FAKULTA	8
Ceny ABF Slovakia Bakalár 2016	
STROJNÍCKA FAKULTA	9
Ocenenie strojárov v USA	
Cena za najlepšiu diplomovú prácu	
FAKULTA ELEKTROTECHNIKY A INFORMATIKY	10
Národné centrum láka výskumníkov a študentov	
FAKULTA CHEMICKEJ A POTRAVINÁRSKEJ TECHNOLOGIE	11
Stretnutie akademickej obce s vedením FCHPT	
FAKULTA ARCHITEKTÚRY	12
Feiglerovci v Bratislave a Ostrihome	
MATERIÁLOVOTECHNOLOGICKÁ FAKULTA SO SÍDLOM V TRNAVE	13
DMG MORI na MTF STU v Trnave	
Vianočné podujatia	
Ocenenie pamätnou plakietou	
FAKULTA INFORMATIKY A INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ	14
Deň otvorených dverí na FIIT	
Dekanka ocenila najlepších študentov	
ŠPORT	15
Šachový turnaj o Pohár dekana SvF STU 2016	
Majstrovstvá Stavebnej fakulty v plávaní	

SPEKTRUM STU

Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;
Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;
Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;
Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;
Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Výkonná redaktorka: Iva Šajbidorová

Grafická koncepcia: Matúš Lelovský, Juraj Blaško

Grafická úprava: Ivan Páleník

Redakčná rada: Irena Dorotjaková, Miroslav Hutňan, Valéria Kocianová, Michal Masaryk, Zuzana Marušincová, Ivan Páleník, Marián Peciar (predseda), Viera Stopjaková, Daniela Špirková, Daša Zifčáková

Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.

Registrácia: EV 3646/09. ISSN 1336-2593.

IČO: 397687

Periodicita vydania: 10 čísel/rok

Dátum vydania: 25. 1. 2017

Foto na titulnej strane: Vystúpenie Techniku STU. Autor: Matej Kováč

Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi. Nepredajné.

Ocenení vedci a profesori

Rektor R. Redhammer odovzdal 20. decembra 2016 počas vianočného programu Vysokoškolského umeleckého súboru Technik ocenenia vedcom a profesorom Slovenskej technickej univerzity. Rektor na podujatí pokrstil aj nové CD dievčenskej skupiny Technik – Spievajže si djouča, s rozmanitými piesňami prevažne so svadobnou tematikou. Ocenenie Vedec roka 2016 STU získali:

V kategórii Mladý vedecký pracovník – *Ing. Zuzana Barbieriková, PhD.*, z Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU, za mimoriadne vedeckovýskumné výsledky v oblasti charakterizácie nanomateriálov na báze oxidu titaničitého, ako aj nových organických zlúčenín pomocou špeciálnej techniky elektrónovej paramagnetickej spektroskopie, ktorá umožňuje detekciu paramagnetických centier a voľných radikálov. Je spoluautorkou 26 CC publikácií, ktorých kvalitu reflektujú nielen impakt faktory časopisov, ale najmä ohlas vedeckej komunity vo forme 44 SCI citácií.

V kategórii Významný vedecký prínos získal ocenenie kolektív Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU – *Ing. Tomáš Mackulák, PhD., doc. Ing. Lucia Birašová, PhD., a doc. RNDr. Miroslav Gál, PhD.*, za monitoring výskytu a výskum možností eliminácie drog, liečiv a rezistentných druhov baktérií v odpadových vodách na Slovensku. Nová analytická metóda rozboru odpadových vôd umožňuje presnejšie analyzovať trendy a spotrebu. Okrem drog pritom umožňuje sledovať aj spotrebu antibiotík, v ktorej Slovensko patrí medzi špičku v Európskej únii. Vedecký tím STU sa vo svojom výskume zaoberá aj metódami degradácie mikropolutantov pomocou chemických, fyzikálnych a biologických metód, či použitím grafén oxidov a nanodiamantových vrstiev.

Ocenenie Profesor roka 2016 STU si prevzali:

prof. Ing. Kamila Hlavčová, PhD., Stavebná fakulta STU, vo svojej vedeckovýskumnej práci sa zaoberá problematikou modelovania zrážkovo-odtokových procesov, modelovania erózných a transportných procesov v povodniach, vplyvom zmeny klímy a využitia územia na hydrologický cyklus či predpovednými zrážkovo-odtokovými systémami a regionalizáciou parametrov zrážkovo-odtokových modelov

prof. Ing. Marián Peciar, PhD., Strojnica fakulta STU, získal ocenenie za vynikajúce výsledky a prínos v oblasti netradičných granulárnych technológií, patentovú politiku a transfer technológií do priemyselnej praxe, za všeobecné uznanie vo vedeckej a priemyselnej komunite v oblasti inovácií a za dlhoročnú kvalitnú pedagogickú činnosť. Je mimoriadne úspešným riešiteľom zmluvného výskumu pre prax, podieľal sa na vyše 115 výskumných a inovačných projektoch pre domáce a zahraničné spoločnosti. Je držiteľom 5 európskych

a slovenských patentov a autorských osvedčení, 4 úžitkových vzorov a viacerých prihlášok. Je tiež expertom Inovačného fóra Slovenska *prof. Ing. Daniel Donoval, DrSc.*, Fakulta elektrotechniky a informatiky STU, je dlhodobo mimoriadne aktívny a úspešný v získavaní medzinárodných a domácich vedeckovýskumných a vzdelávacích projektov. Ako vedúci riešiteľ zodpovedal za viac ako 30 domácich a zahraničných projektov, aktuálne vedie projekt Horizont 2020 – Io-Sence, zameraný na výskum a rozvoj flexibilných bezdrôtových mikrosenzorov. Je autorom vyše 300 príspevkov v časopisoch (z toho 60 CC) a zborníkoch z konferencií. Na tieto práce má viac ako 430 SCI citácií.

prof. Ing. Milan Hronec, DrSc., Fakulta chemickej a potravinárskej technológie STU, je významnou osobnosťou v oblasti katalýzy a organickej technológie. Výsledkom jeho výskumu je viacero patentov a technických realizácií z oblasti petrochemie a neskôr z oblasti technológie výroby chemických špecialít. V súčasnosti sa venuje katalytickej konverzii biomasy a jej primárnych produktov na chemikálie, motorové palivá a vodík s využitím najmä nano-štrukturovaných katalyzátorov. Výsledkom jeho výskumu je viac ako 100 patentov, vyše 180 vedeckých prác, na ktoré je viac ako 1 000 citácií s h-indexom 20.

prof. Ing. arch. Jana Pohaničová, PhD., Fakulta architektúry STU, dlhodobo sa venuje historiografii architektúry na Slovensku so zreteľom na širší európsky kontext, špecializuje sa na obdobie dejín architektúry 19. storočia. Je autorkou či spoluautorkou oceňovaných publikácií: knižný projekt Encyclopaedia Beliana (2001), na ktorej sa podieľala, získala ocenenie Slovak Gold, vedecká monografia Rozmanité 19. storočie: Architektúra na Slovensku od Hefeľeho po Jurkoviča (2008) cenu Slovenského syndikátu novinárov, Ottov historický atlas Slovensko (2009, členka autor. kolektívu) prímiu Literárneho fondu a monografia Výnimočné stavby dlhého storočia bola nominovaná na cenu časopisu Pamiatky a múzea 2011.

prof. Ing. Peter Grgač, CSc., Materiálovotechnologická fakulta STU. Jeho pedagogická činnosť je zameraná predovšetkým na výučbu predmetov z oblasti náuky o kovových materiáloch a technológiách ich tepelného spracovania. Svoju výskumnú činnosť orientuje najmä na vysokolegované nástrojové ocele ledeburitického typu a štúdium dôsledkov rýchleho tuhnutia pri rozstrekovaní taveniny. Venuje sa tiež výskumu ďalších technicky dôležitých kovových materiálov. Je autorom a spoluautorom 14 vedeckých prác, publikovaných v renomovaných časopisoch, evidovaných v databáze Web of Science.

ANDREA SETTEY HAJDÚCHOVÁ

Foto: MATEJ KOVÁČ

Študenti navrhli virtuálne dunajské nábrežia

Fakulta architektúry STU otvorila 13. 12. 2016 jedinečnú výstavu – študenti okrem posterov a fyzických modelov svoju predstavu o dunajskom nábreží tvorili aj vo virtuálnej realite. Verejnosť si mohla pozrieť projekty vo virtuálnej realite aj počas víkendu 17. a 18. decembra vo foyer FA STU. Každý si môže projekty stiahnuť aj z google store do mobilu a prezrieť si ich v pohodlí doma či priamo in situ – na dunajskom nábreží.

Študenti sa venovali územiu medzi Starým mostom a Mostom Apollo, resp. Prístavným mostom. Riešili spôsob prezentácie lužných lesov, občiansku vybavenosť a zástavbu, a navrhovali aj podobu napojenia Chorvátskeho ramena na Dunaj. „Téma Dunaj a Bratislava je na fakulte tradíciou, ale napriek tomu vždy láka objavovať nové dimenzie. V Bratislave zmizlo veľa vecí spojených s Dunajom. A my sme sa v projektoch sústredili na otázku – prečo vlastne nie je Chorvátske rameno, ako vždy bolo, napojené na hlavný tok Dunaja a je slepo odrezané diaľnicou? Rozhodli sme sa ísť touto cestou a výsledok nás prekvapil. V mieste spojenia vznikol atraktívny priestor na verejnú budovu – Múzeum Dunaja či nové PKO,“ hovorí vedúci projektu prof. Vladimír Šimkovič z FA STU.

Okrem posterov a bežných fyzických modelov po prvý raz študenti navrhovali aj digitálne modely. Tie si bude možné na výstave pozrieť pomocou špeciálnych okuliarov na virtuálnu realitu, alebo si ich bude možné stiahnuť do mobilu v podobe aplikácie a na prehliadku použiť papierové virtuálne okuliare tzv. CardBoard. „Kedysi sme mali pravítko a rysovaciu dosku, potom sme robili fyzické modely, potom 3D modely v počítači, teraz sa aj architektom otvára nová forma tvorenia skutočnosti. Môžeme ďalším spôsobom overovať, či bude naša predstava

fungovať, a ešte ďalším spôsobom ju prezentovať verejnosti. A nasledujúci krok možno bude rozšírenie samotnej architektúry o ďalší rozmer, a bude zaujímavé, ako sa k tejto výzve architekti postavia,“ povedal Viliam Zajíček, doktorand FA STU a koordinátor projektu Virtuálne dunajské nábrežia.

Fakulta architektúry STU prezentovala túto formu tvorby po prvý raz, no bude v nej pokračovať. „Naším cieľom je, aby sa táto forma prezentácie tvorby stala bežnou súčasťou vyučovania na fakulte. V rámci výučby sa snažíme prepájať pedagogickú činnosť s praxou a najnovšími poznatkami výskumu. Súčasne sa usilujeme o uplatňovanie progresívnych postupov, akým je aj využitie virtuálnej reality. A výhodou školy je nezávislosť a akademická sloboda. Študenti spolu s pedagógmi tak dokážu vo svojich návrhoch prinášať netradičné a inovatívne riešenia,“ povedala dekanka fakulty Ľubica Vitková. Projekt Virtuálne dunajské nábrežia vznikol na FA STU s podporou Dunajského fondu. Snaží sa o sprístupnenie diplomových prác študentov zaoberajúcich sa potenciálom dunajských nábreží pomocou virtuálnej reality. Cieľom je inovatívnou formou zaujať verejnosť a podnietiť diskusiu o týchto hodnotných priestoroch v meste. Navrhnuté riešenia je možné sledovať aj in situ – teda priamo na konkrétnom mieste na nábreží a porovnať ich tak priamo s realitou. Umožňuje to práve mobilná aplikácia a špeciálne okuliare.

Projekt Múzeum Dunajskej prírody, ktorého autorom je Ing. arch. Roman Hajtmanek, vedúcim práce prof. Ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD., rieši prepojenie hlavného toku Dunaja a Chorvátskeho ramena, ako to bolo kedysi realitou. Hlavnou myšlienkou je obnova Chorvátskeho ramena a dunajského ostrova s vpustením vody do mesta

a s pridaním kultúrnych funkcií. Výsledkom je návrat do romantických obrazov starej Bratislavy s rozprúdeným Dunajom na Petržalskej strane a s ľahko dostupným lužným lesom. To zatriktívňuje pre verejnosť územie medzi Starým mostom a mostom Apollo, v území autor navrhuje vytvorenie výskumno-edukačného a oddychového centra Múzea dunajskej prírody, ktoré sprístupňuje ostrov a vytvára tajomné zákutia a novú formu oddychu a vzdelávania v blízkosti dostupnej prírody. V múzeu je možné využitie práve in situ virtuálnej reality.

V projekte Kultúrne centrum a nová brána do Petržalky, autorka Ing. arch. Jana Durkáčová, vedúci práce prof. Ing. arch. Vladimír Šimkovič, PhD., riešia územie medzi Starým mostom a Mostom Apollo na petržalskej strane. Toto územie oproti Eurovea púta zraky ľudí a zdôrazňuje tak potrebu zaujímavej revitalizácie. V tejto lokalite autorka navrhla nové kultúrne centrum, jeho budova stojí priamo pri rieke, pozýva ľudí a vytvára novú „bránu“ do Petržalky. Budova by mohla byť náhradou za zbúrané PKO, má 4 nadzemné a 2 podzemné podlažia, okrem troch sál na kultúrne akcie aj knižnicu, výstavný priestor, kaviareň či reštauráciu. V exteriéri zase vytvára priestor na divadlo, kino či čítareň. Hmota centra je prienikom vzájomnej interakcie prvkov v tesnej blízkosti. Týmito prvkami sú voda (Dunaj a Chorvátske rameno), park – les (Sad Janka Kráľa, navrhovaný park a lužný les) a oddychové zóny (Tyrsovo nábrežie). Tieto faktory „lámu“ budovu na viacero častí, podobne ako ľadovce na zamrznutom Dunaji počas zimy.

ANDREA SETTEY HAJDÚCHOVÁ

Študentská osobnosť Slovenska 2016

Foto ocenených.

Študentská osobnosť Slovenska 2016 je národná súťaž mladých talentovaných ľudí, ktorej hlavným organizátorom je Junior Chamber International-Slovakia. Uskutočňuje sa pod záštitou prezidenta SR, s podporou Slovenskej rektorskej konferencie a pod odbornou garanciou Slovenskej akadémie vied. Jej cieľom je vyzdvihnúť mladé slovenské osobnosti na vysokých školách v SR, ich talent, ako aj cieľavedomosť a úspešnosť, predstaviť ich širokej verejnosti a dať im možnosť presadiť sa doma aj v zahraničí. Študenti STU sú víťazmi v štyroch kategóriách:

Elektrotechnika, priemyselné technológie
Ing. Martin Kováč – Fakulta elektrotechniky a informatiky STU – za unikátny projekt integrácie antén priamo na čip so širokým využitím pri zdravotníckych implantátoch.

Informatika, matematicko-fyzikálne vedy
Ing. Ivan Srba, PhD. – Fakulta informatiky a informačných technológií STU – vo svojej práci na vývoji systému Askalot spolupracoval o. i. aj s Harvardovou univerzitou

Stavebníctvo, architektúra
Ing. Veronika Földváry, PhD. – Stavebná fakulta STU – venuje sa hodnoteniu vnútorného prostredia bytových domov pred a po obnove, so zameraním na zmeny kvality životného prostredia

Kultúra, umenie
Mgr. art. Stanislav Sabo – Fakulta architektúry STU – za inovatívny dizajn

Blahoželáme.

redakcia

Vyhlásenie SMS

Slovenská matematická spoločnosť (SMS) prekovala aktuálny stav matematického vzdelávania na Slovensku a splnomocňuje vedenie naďalej pokračovať v rokovaní s MŠVVaŠ pri presadzovaní dlhodobo navrhovaných systémových zmien, a to predovšetkým: Posilniť postavenie matematiky ako jedného z pilierov všeobecného vzdelávania, rozšíriť počet hodín matematiky v štátnom vzdelávacom programe na základných

a stredných školách a zaviesť povinnú maturitu z matematiky v dvoch úrovniach. Skvalitniť matematickú prípravu žiakov základných a stredných škôl najmä pre štúdium STEM odborov na vysokých školách. Bez toho vysoké školy nedokážu plniť svoje poslanie výchovy špičkových odborníkov pre aktuálne a budúce potreby praxe.

MARTIN KALINA

Názvy nových chemických prvkov

Názvy štyroch najnovších chemických prvkov schválila Medzinárodná únia pre čistú a aplikovanú chémiu (IUPAC) 28. novembra 2016. Nové prvky pribudnú aj v skupine halogénov a skupine vzácnych plynov. Po dlhej dobe dva z názvov nemajú príponu -ium. Na Slovensku k novým názvom prebehla diskusia pod vedením Slovenského národného komitétu IUPAC a Jazykovedného ústavu Ľudovíta Štúra SAV a prijali sa usmernenia pre používanie správnych názvov nových chemických prvkov v slovenčine: Prvok 113 bol pomenovaný nihónium, značka Nh. Slovenský názov vychádza z anglického Nihonium, na počesť Japonska. Prvok 115 bol pomenovaný moskóvium, značka Mc. Slovenský názov vychádza z anglického Moscovium, na počesť moskovskej oblasti. V slovenčine sa píše s písmenom k, podľa skutočnej výslovnosti. Prvok 117 bol pomenovaný tenés, značka Ts. Slovenský názov vychádza z anglického Tennesine, na počesť štátu Tennessee. Anglická prípona -ine sa odstraňuje tak, ako v názve predchádzajúceho halogénu, ktorý je v angličtine Astatine, v slovenčine astát. Dvojité písmená sa v slovenčine zjednodušujú tak, ako v názve prvku podľa mesta Ytterby, v slovenčine yterbium. Prvok 118 bol pomenovaný oganesón, značka Og. Slovenský názov vychádza z anglického Oganesson, na počesť Jurija Colakoviča Oganessjana. Rešpektuje sa pôvodný pravopis mena. Jeho prepis z azbuky v tvare Oganessian vychádza zo zvykov výslovnosti v angličtine, u nás neprepisujeme jednoduché písmená azbuky ako dvojité. V slovenčine je v priezvisku Oganessjan aj v odvodenom názve prvku len jedno písmeno s.

REDAKCIA

Čierne diery získali cenu

Laureáti ceny MOST 2016 – autori projektu Čierne diery u prezidenta SR. Foto: Marián Garaj.

Ocenenie MOST 2016 získal projekt Čierne diery doktoranda priestorového plánovania z Ústavu manažmentu Slovenskej technickej univerzity Miroslava Beňáka.

Ocenenia už jedenásť rokov udeľuje Rada mládeže Slovenska. Cena MOST okrem výrazných mladých osobností a projektov vyzdvihuje snahu dobrovoľníkov, ktorí sa vo voľnom čase venujú zlepšovaniu stavu na Slovensku a inšpirujú svoje okolie. Nominovať výnimočných ľudí, projekty a združenia mohla verejnosť od 14. júla do 15. augusta 2016. Nominovaných bolo spolu vyše 100.

O výbere rozhodovala odborná porota, v ktorej sedela Zuzana Številová z Ligy za ľudské práva, mladý aktivista Jakub Tomiš, minuloročná ocenená mladá líderka Lívia Gažová, expert na prácu s mládežou Peter Lenčo a moderátor Patrik Herman. V kategórii Projekt roka 2016 vybrali štyri projekty, spomedzi ktorých verejnosť v online hlasovaní zvolila ten víťazný. Bolo ním združenie Čierne diery, ktorého členom je Miroslav Beňák – doktorand odboru priestorové plánovanie na Ústave manažmentu Slovenskej technickej univerzity.

Medzi štvoricou úspešných bol aj projekt študentov Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU – hra ChemPlay.

Víťazný projekt Čierne diery mapuje a upozorňuje na industriálne dedičstvo, neznáme stavby či zabudnuté miesta, zaoberá sa históriou regiónov, zvyšuje povedomie o hodnotách industriálneho dedičstva najmä u mladých. Členovia upozornili, napríklad,

na príbeh bratislavskej Cvernovky, Zimného prístavu či Smaltovne v Petržalke, kde pripomienkujú návrh územného plánu.

Ceny víťazom odovzdával prezident Andrej Kiska. Z jeho rúk si cenu za projekt roka prevzal doktorand Miro Beňák. „Dnes, možno ešte akútnejšie ako v minulosti, vzniká potreba zapájať mladých ľudí do aktívneho života v našej spoločnosti,“ povedal Andrej Kiska.

„Ako ukázal doktorand odboru priestorového plánovania, profesionalita prístupu a angažovanosť nekončí pracovnými povinnosťami. Odkrývanie historického dedičstva je odkrývaním historického poznania a potenciálu pre ďalší priestorový rozvoj, a preto je integrálnou súčasťou priestorového plánovania,“ povedal o víťazovi prof. Ing. arch. Maroš Finka, garant študijného programu priestorové plánovanie.

Miroslav Beňák sa téme technických pamiatok venuje odborne vo svojej dizertačnej práci, kde uvádza: „Propagácia a zvyšovanie povedomia o tomto druhu dedičstva má silné opodstatnenie. Okrem toho, že takáto činnosť sa odporúča aj v rámci Charty priemyselného dedičstva (TICCIH, 2003), všeobecne zlé povedomie v očiach laickej verejnosti vzbudzuje nezaujem o túto oblasť. Čo v konečnom dôsledku vedie k ich väčšiemu úpadku. Práve lepšie povedomie vytvára záujem o industriálne priestory a aj chuť participovať na rozhodovaní o nich a pod. Laická verejnosť je rovnako aktérom procesu konverzie týchto priestorov, ako potenciálnym užívateľom...“

A ako vnímajú ocenenie MOST 2016 aktivisti v projekte Čierne diery? „Ocenenie MOST 2016 v kategórii Projekt roka nás mimoriadne teší, rovnako ako aj prijatie prezidentom SR Andrejom Kiskom spolu s ďalšími laureátmi. Je to pre nás obrovská pocta. Obzvlášť preto, že Čierne diery berieme hlavne ako koníček, ktorý nás veľmi baví. Zaoberáme sa mapovaním, a najmä propagovaním priemyselného dedičstva a rôznych ďalších zaujímavých miest na Slovensku, ktoré majú v sebe skrytý potenciál. Keďže na Slovensku neexistovala dostupná topografia týchto miest, a rovnako aj dostupných kvalitných informácií bolo pomenej, rozhodli sme sa to urobiť po svojom. Oficiálne sme začali našu činnosť začiatkom roka 2015, keď sme spustili web a rozbehli aktivity cez sociálne siete a médiá, čo je našou hlavnou pracovnou platformou,“ vysvetlil M. Beňák. „Snažíme sa informovať jazykom zrozumiteľným aj pre laickú verejnosť, ktorá väčšinou odborným textom nerozumie, a najmä ju nezaujímá. Nechceme zdieľať len holé histografické informácie, ale aj príbehy, ktoré stoja za týmto dedičstvom. Priemyselné dedičstvo je pre nás skrátka jedno veľké dobrodružstvo, o ktoré sa radi delíme aspoň takouto formou.“

Združenie Čierne diery spoločne s grafickým štúdiom KAT a ich risografickou tlačiarňou RISOMAT vyrába tiež grafiky „Čiernych diery“, ktoré navrhujú rôzni umelci a grafici. Najnovšie vytvorili originálnu Mapu technických pamiatok.

SILVIA ONDREJÍČKOVÁ

Spomienka na E. A. Cernana

Slovenská technická univerzita v roku 2004 udelila E. A. Cernanovi čestný titul *doctor honoris causa*.

Vo veku 82 rokov zomrel 16. 1. 2017 astronaut česko-slovenského pôvodu Eugene Andrew Cernan.

Eugene Andrew Cernan sa narodil 14. marca 1934 na predmestí Chicaga. Jeho starí rodičia, Štefan a Anna Čerňanovci, pochádzali z obce Vysoká nad Kysucou a v roku 1903 odišli do USA. Usadili sa v Chicagu a o rok neskôr sa im narodil syn Andrew. Keď vyrástol, vzal si za manželku dievča českého pôvodu Rozáliu Cihlářovou a spolu s ňou mal syna Eugena. Cernan bol pôvodným povoláním elektroinžinier a letecký inžinier. V rokoch 1956 – 1976 bol pilotom vojenského námorníctva a ako úspešného vojenského pilota ho zaradili do amerického vesmírneho programu. Do vesmíru letel spolu trikrát. Ako pilot na kozmickej lodi Gemini 9 v roku 1966 sa stal druhým Američanom, ktorý vystúpil do voľného kozmického priestoru a viac ako

dve hodiny pracoval mimo vesmírnej lode. Pri druhom vesmírnom lete v roku 1969 bol pilotom lunárneho modulu Apollo 10. Tretí vesmírny let absolvoval Cernan v roku 1972 ako veliteľ lode Apollo 17 v rámci misie na Mesiac. Cernan strávil vo vesmíre spolu vyše 566 hodín, z toho v roku 1972 uskutočnil s posádkou tri výstupy na povrch Mesiaca v celkovom v trvaní 22 hodín a štyri minúty.

Slovenskú technickú univerzitu v Bratislave navštívil dva razy. V roku 1994 si prevzal Medailu STU a 27. septembra 2004 mu Vedecká rada STU na slávnostnom zasadnutí udelila čestný titul *doctor honoris causa* ako uznanie astronautovi a priekopníkovi pilotovaných vesmírnych letov.

redakcia

Quo vadis Automotive Industry

Dňa 14. 12. 2016 sme na pôde Materiálovo-technologickej fakulty privítali predstaviteľov firmy Volkswagen Slovakia a. s. Bratislava. Eric Reuting (člen predstavenstva pre personálnu oblasť) a Viera Albrechtová predstavili našim študentom aktuálne trendy a inovácie v oblasti automobilového priemyslu, ale aj možnosti sťaží a rôznych akcií ponúkaných firmou pre študentov a širokú verejnosť.

RENÁTA IVANČÍKOVÁ

Potravinári bijú na poplach

Na posledných minuloročných Rozhovorochoch s vedou si alumnisti minútu ticha uctili pamiatku prorektora a svojho člena – prof. Ing. Stanislava Biskupiča, DrSc. Hostom bola riaditeľka Potravinárskej komory Slovenska Ing. Jarmila Halgašová, absolventka našej vtedajšej CHTF SVŠT. Alumnistov príjemne prekvapila otvorenosťou, s akou odovzdávala svoje profesionálne poznatky z oblasti, dotýkajúcej sa každého – z potravinárstva. Kým v roku 1989 dával potravinársky priemysel prácu 65 tisíc zamestnancom, dnes je ich menej ako polovica – 28 tisíc. Od roku 2007 o 21% poklesla pekárenská výroba, o 13% mäsovýroba... Darí sa však zamestnanosti v obchode. Potravinárov nepriaznivo zasahujú časté legislatívne zmeny. Potešenie neprinesie ani obchodná dohoda s Kanadou CETA. Riaditeľka komory upozornila na vážnu situáciu v tomto odvetví, ktoré by malo každé vedenie krajiny považovať za svoju prioritu. Žiaľ, zatiaľ sa tak ešte nestalo. Ako príklad uviedla, že Nemecko má na svojich pultoch predajní viac ako 70% potravín vlastnej produkcie. Slovensko ani nie 40%. ČR, v porovnaní s nami, vyprodukuje trikrát viac potravín, Dánsko päťkrát viac. My vyvážame poľnohospodársku produkciu a dovážame pridanú hodnotu, čím poskytujeme prácu ľuďom v zahraničí. Problémy sa rodili v Bruseli, vďaka voľnému pohybu tovarov. Potravinári zápolia aj s nedostatkom kvalitnej pracovnej sily, čo je odrazom úrovne vzdelávacieho systému pre túto sféru.

Pre slovenského spotrebiteľa, podľa J. Halgašovej, je rozhodujúca cena, ktorá ho láka do obchodných reťazcov. Tie však ničia dodávateľov intenzívnym tlakom na ceny. Potravina by nemala mať žiadne varovné označenia. Ak je škodlivá – nepatrí na trh. Potravinu označenú dátumom minimálnej trvanlivosti, ak nemá poškodený obal a je správne skladovaná, možno konzumovať. Nie však potraviny s presným dátumom spotreby. Ani prebalovanie hydiny už nie je natoľko vážnym problémom ako konzumovanie jedál z hydiny v zariadeniach verejného stravovania. (Pôvod neznámy). Čo sa týka boomu biopotravín, ich spoľahlivosť závisí od poctivosti predajcu. Niet však štúdie, preukazujúcej vplyv biopotravín na zdravie človeka. J. Halgašová uzavrela: automobily sú fajn, ale nimi národ nenakŕmime.

R. WAGNEROVÁ

Ceny ABF Slovakia BAKALÁR 2016

Rozhovor prof. A. Kopáčika pre RTVS

V stredu 18. januára 2017 predpoludním sa v sídle Stavebnej fakulty STU v Bratislave uskutočnilo slávnostné udeľovanie cien 11. ročníka Ceny Združenia pre rozvoj slovenskej architektúry a stavebníctva – ABF Slovakia BAKALÁR 2016 za najlepšiu bakalársku prácu roku 2016. Podujatie bolo vyvrcholením už 11. ročníka tejto Ceny, ktorá sa každoročne udeľuje víťazným autorom záverečných bakalárskych prác z technických univerzít na Slovensku. Jej predmetom sú záverečné práce bakalárskeho štúdia v študijných odboroch architektúra a urbanizmus, pozemné stavby, inžinierske konštrukcie a dopravné stavby, vodné stavby a vodné hospodárstvo. Hlavným zmyslom udeľovania Ceny je podnietiť súťaživosť študentov príslušných vysokých škôl so zámerom neustále skvalitňovať komplexný tvorivý proces v oblasti projektovania. Odovzdávanie cien sa osobne zúčastnil prezident Združenia ABF Slovakia prof. Alojz Kopáčik, prodekan Fakulty architektúry STU doc. Ján Ilkovič, prodekan Stavebnej fakulty STU doc. Peter Makýš, prodekan Stavebnej fakulty ŽU v Žiline Dr. Janka Šestáková, prodekan Stavebnej fakulty STU a predseda Slovenskej komory stavebných inžinierov prof. Vladimír Benko, riaditeľ Ústavu inžinierskeho staviteľstva Stavebnej fakulty TU v Košiciach doc. Ján Mandula, prezident Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska Dr. Pavol Kováčik, MBA, poradca predstavenstva pre vzťahy s verejnosťou Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., a viceprezident Združenia ABF Slovakia, a zároveň zástupca hlavného sponzora Ceny Ing. Miloš Blanárik a ďalší vzácní hostia – zástupcovia spoliuzriadovateľov Ceny, predsedovia odbornej poroty, ako aj zástupcovia akademickej obce. Finančne a vecnými darmi boli ocenení autori

troch najlepších prác v každej zo štyroch sekcií, ktorí osobne uviedli krátke prezentácie svojich prác. Po skončení slávnostného programu vo výstavných priestoroch Stavebnej fakulty STU bola otvorená výstava všetkých do súťaže prihlásených bakalárskych prác, ktorá potrvá do 30. januára. 2017.

Do celoštátnej súťaže Ceny Združenia pre rozvoj slovenskej architektúry a stavebníctva – ABF Slovakia BAKALÁR 2016 bolo

celkovo prihlásených 31 bakalárskych prác z piatich vysokých škôl: Stavebná fakulta TU v Košiciach (6 prác), Fakulta umení TU v Košiciach (3 práce), Stavebná fakulta ŽU v Žiline (4 práce), Fakulta architektúry STU v Bratislave (8 prác) a Stavebná fakulta STU v Bratislave (10 prác).

Trojčlenné odborné poroty v štyroch sekciách hodnotili takto rozložené práce: v sekcii I. – Architektúra a urbanizmus: 11 prác zo štyroch fakúlt (Fakulta architektúry STU, Fakulta umení TU, Stavebná fakulta STU, Stavebná fakulta TU),

v sekcii II. – Pozemné stavby: 9 prác zo štyroch fakúlt (Fakulta architektúry STU, Stavebná fakulta ŽU, Stavebná fakulta STU, Stavebná fakulta TU),

v sekcii III. – Inžinierske konštrukcie a dopravné stavby: 7 prác zo štyroch fakúlt (Fakulta architektúry STU, Stavebná fakulta ŽU, Stavebná fakulta STU, Stavebná fakulta TU), v sekcii IV. – Vodné stavby a vodné hospodárstvo: 4 práce z dvoch fakúlt (Stavebná fakulta STU, Stavebná fakulta TU).

JOZEF URBÁNEK

Foto: VALÉRIA KOCIANOVÁ

Ocenenie strojárov v USA

V termíne 4. – 9. decembra 2016 sa konal v Miami (USA) medzinárodný kongres American Advanced Materials Congress (AAMC) 2016. Aktívne sa ho zúčastnil prof. Ing. Ľubomír Šooš, PhD., doc. Ing. Peter Križan, PhD., a doc. Ing. Juraj Beniak, PhD., z Ústavu výrobných systémov, environmentálnej techniky a manažmentu kvality a doc. Ing. Ladislav Ďcsí, PhD., z Ústavu aplikovanej mechaniky a mechatroniky Sjf STU.

V rámci programu bolo pred 385 účastníkmi zo 64 krajín prezentovaných 258 vybraných vedeckých príspevkov. Prof. Šooš prezentoval výsledky v oblasti výskumu nových konštrukcií zhutňovacích strojov a nových tvarov výliskov, doc. Križan prezentoval experimentálny výskum mechanických vlastností a parametrov kompozitov na báze druhotných surovín, obsahom príspevku doc. Beniaka boli materiálové vlastnosti PLA plastických modelov vyrobených v 3D tlačiarňi a doc. Ďcsí sa vo svojej prezentácii venoval formulácii 2J nezávislého matematického modelu namáhania plastického materiálu.

Súčasťou kongresu bola aj slávnosť, na ktorej udeľovala International Association of Advanced Materials prestížne ocenenia

Ocenení sprava: prof. Šooš, doc. Križan, Ing. Halama (TUKE), doc. Ďcsí.

za vedecké výsledky v oblasti pokrokových materiálov. S potešením konštatujeme, že Slovensko patrilo k najúspešnejším krajinám. Z 26 udelených ocenení získalo celkovo štyri, z toho Strojnícka fakulta Slovenskej technickej univerzity v Bratislave získala tri. Na návrh prezidenta IAAM prof. Hisatoshi Kobayashiho udelili medaily IAAM za dlhoročnú spoluprácu doc. P. Križanovi a L. Ďcsimu. Za viacročný výskum v oblasti pokrokových

materiálov a technológií si prevzal prof. Ľubomír Šooš cenu IAAM Scientist Medal.

Ocenenia na slávnosti odovzdal generálny sekretár IAAM prof. Ashutosh Tiwari. Viac informácií o uvedených kategóriách možno nájsť na <http://www.vbripress.com/aamc/> v sekcii Awards.

MILAN BAČA

Cena za najlepšiu diplomovú prácu

V súťaži o najlepšiu diplomovú prácu v oblasti plynárenstva za akademický rok 2015/2016 získal absolvent Strojníckej fakulty Ing. René Havelka 2. miesto za prácu s názvom: Vplyv geometrie zvaru na tlakovú únosnosť a únavovú životnosť potrubí (vedúci Ing. Vladimír Chmelko, PhD.).

Rada SPNZ oceňuje každoročne najlepšie diplomové práce v rámci projektu Národná

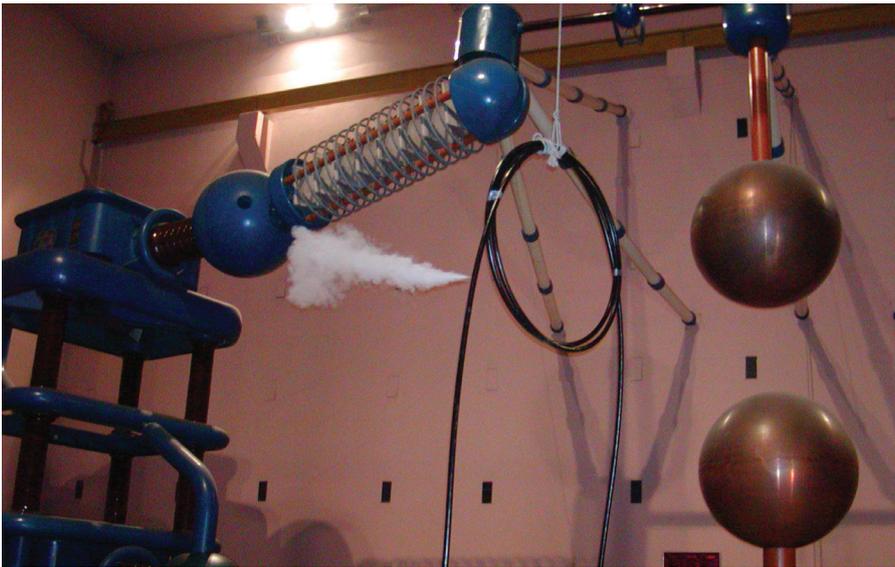
cena plynárenského priemyslu. Súťaž je určená pre tých študentov, ktorí ukončia štúdium výnimočnou inovačnou diplomovou prácou, zameranou na problematiku plynárenstva a príbuzné odbory alebo prácou, ktorá sa dotýka niektorej z oblastí strategických princípov Medzinárodnej plynárenskej únie (IGU). V kategórii Technika a technológie, technologický rozvoj v plynárenstve získali

v 12-ročnej histórii súťaže študenti Strojníckej fakulty STU celkovo 5 prvých cien:
 2005 Ing. Peter Krššák – Sjf STU, študijný program aplikovaná mechanika
 2006 Ing. Ondrej Spišák – Sjf STU, študijný program aplikovaná mechanika
 2008 Peter Poš – Sjf STU, študijný program aplikovaná mechanika
 2010 Milan Slíška – Sjf STU, študijný program aplikovaná mechanika
 2011 Tomáš Stopka – Sjf STU, študijný program tepelné energetické stroje a zariadenia

V histórii súťaže (2005 – 2011 Národná cena plynárenského priemyslu, od 2012 Cena prof. Nemessányiho) je Strojnícka fakulta STU najúspešnejšou spomedzi všetkých fakúlt na Slovensku, s piatimi prvými, piatimi druhými a troma tretími miestami, druhá je Hutnícka fakulta TU Košice a tretia Fakulta chemickej a potravinárskej technológie STU.

MILAN BAČA

Národné centrum láka výskumníkov a študentov

zamerané na veľké experimentálne celky. Ukazuje sa, že návšteva kolegov podnikní k ďalšej spoločnej výskumnej činnosti s využitím nástrojov cezhraničnej spolupráce medzi Rakúskom a Slovenskom.

ÚEAE FEI STU v Bratislave má na Technickej ulici v mestskej časti Trnávka Laboratórium vysokých napätí a Národné centrum pre výskum a aplikácie obnoviteľných zdrojov energie a Kompetenčné centrum pre nové materiály, pokročilé technológie a energetiku, ktoré boli vybudované v rámci podpory OP Výskum a vývoj zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja. Pracovisko, jedinečné svojho druhu na Slovensku i v Európskej únii, je vybavené technologickými zariadeniami pre

Ústav elektroenergetiky a aplikovanej elektrotechniky (ÚEAE) FEI STU sa dlhodobo snaží prostredníctvom exkurzií a popularizačných prednášok sprostredkovať odborné a vedecké informácie odbornej aj laickej verejnosti. V spolupráci s Ministerstvom životného prostredia SR sa ústav podieľal na zabezpečení sprievodného programu k významnej medzinárodnej konferencii „Transition to a green economy“. Podujatie sa konalo v rámci slovenského predsedníctva v Rade Európskej únie na jeseň minulého roka v Bratislave. Viac ako 40 zahraničných účastníkov konferencie využilo možnosť navštíviť Laboratóriá Národného centra pre výskum a aplikácie obnoviteľných zdrojov energie (NC OZE) v bratislavskej časti Trnávka.

V decembri 2016 navštívili Laboratóriá NC OZE kolegovia z Ústavu bezpečnostných štúdií z Universität für Bodenkultur Wien (BOKU), ktorí sa venujú skúmaniu rizika vo veľkých priemyselných a energetických celkoch. STU a Univerzita BOKU vo Viedni v súčasnosti úspešne spolupracujú na medzinárodnom projekte (v rámci programu TEMPUS) prípravy bakalárskych, inžinierskych a doktorandských študijných programov pre viaceré univerzity na zá-

padnom Balkáne. Návšteva sa uskutočnila pod vedením riaditeľa Ústavu bezpečnostných štúdií BOKU prof. Nikolausa Müllnera dňa 9. 12. 2016. V Laboratóriách NC OZE si prezreli unikátne technické vybavenie Laboratória vysokých napätí a aj Laboratória obnoviteľných zdrojov. Ako poznamenal prof. Müllner, bolo to pre nich veľmi zaujímavé aj preto, že ich pracovisko je prevažne teoretické a laboratóriá majú vybavené na počítačové simulácie, zatiaľ čo laboratóriá v bratislavskej Trnávke sú

potreby základného aj aplikovaného výskumu a pedagogického procesu. Mimoriadny záujem študentov a výskumníkov je zameraný aj na implementáciu inteligentných sietí v podmienkach SR, pričom samotné objekty komplexu Trnávka tvoria experimentálnu sústavu mikrozdrojov prepojených technológiami inteligentnej siete. Špičkové prístrojové vybavenie a vylepšenie laboratórií má, samozrejme, dopad aj na skvalitnenie výučby a obraz pracoviska v očiach verejnosti. O predmety v rámci študijných programov, ktoré sa vyučujú v spomenutých laboratóriách, sa zvýšil záujem aj medzi študentmi, ktorí absolvujú pobyt na našej univerzite napr. v rámci programov ERASMUS a TEMPUS.

Tento článok vznikol vďaka podpore v rámci OP Výskum a vývoj pre projekt Dobudovanie Národného centra pre výskum a aplikácie obnoviteľných zdrojov energie, ITMS 26240120028, spolufinancovaný zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja.

Agentúra
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR
pre štrukturálne fondy EÚ

Podporujeme výskumné aktivity na Slovensku!
Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

FRANTIŠEK JANÍČEK
JURAJ KUBICA
MILAN PERNÝ

Stretnutie akademickej obce s vedením FCHPT

Každoročné stretnutie zamestnancov a študentov s vedením Fakulty chemickej a potravinárskej technológie sa uskutočnilo v predvianočnej atmosfére 15. decembra 2016. Cieľom stretnutia bolo bilancovanie výsledkov dosiahnutých v končiacom sa roku a informácie o úlohách, ktoré fakultu čakajú v budúcom roku. Ako je už zvykom, bilancovanie celoročných výsledkov je rozdelené do štyroch základných oblastí – personálna politika, pedagogika, veda a výskum a investície, rozvoj a obnova majetku.

Stretnutie otvoril dekan fakulty prof. J. Šajbidor. Na úvod svojho vystúpenia informoval prítomných o zaujímavých štatistikách v oblasti európskeho a slovenského vysokého školstva. Podľa týchto štatistík máme v porovnaní s európskymi štátmi podstatne vyšší počet univerzít pripadajúci na jeden milión obyvateľov, pričom počet univerzít a vysokoškolských študentov sa od r. 1990 takmer strojnásobil. Medzi hlavné a trvalé ciele fakulty prof. Šajbidor zaradil zvýšenie záujmu o štúdiá na FCHPT, udržanie vedecovýskumnej výkonnosti fakulty a zníženie vekového priemeru zamestnancov fakulty.

O výsledkoch vzdelávacej činnosti informovala doc. M. Bakošová. V akademickom roku 2015/2016 fakulta prešla na výučbu študijných programov reakreditovaných alebo novoakreditovaných v komplexnej akreditácii. Fakulta v súčasnosti zabezpečuje štúdiám v 5 študijných programoch bakalárskeho štúdia, 12 študijných programoch inžinierskeho štúdia a 17 študijných programoch doktorandského štúdia. Okrem vývoja počtu

študentov (v tomto akademickom roku ich máme vo všetkých troch stupňoch štúdia 2002) sa venovala aj analýze a úspešnosti prijímacieho konania, úspešnosti štúdia v jednotlivých stupňoch a stavu celoživotného vzdelávania na fakulte. Ako veľmi úspešnú označila doc. Bakošová študentskú vedeckú konferenciu, ktorej rokovanie prebehlo v tomto roku v 26 sekciách. Dôležitou súčasťou aktivít v oblasti vzdelávania je aj finančná podpora študentov, ktorým bol navýšený objem štipendií z vlastných zdrojov fakulty.

V oblasti vedy a výskumu sa prof. A. Gatiaľ venoval publikačnej činnosti fakulty za minulý rok a jej porovnaní s predchádzajúcimi rokmi. Z jej súčasného stavu sa dá usudzovať, že nižší počet publikácií môže reflektovať zhoršené podmienky na vedeckovýskumnú činnosť počas rekonštrukcie novej budovy v predchádzajúcich dvoch rokoch. Na fakulte bolo riešených 160 projektov z národných aj medzinárodných zdrojov v celkovej výške viac ako 2,2 mil. eur. Je to výrazný pokles oproti predchádzajúcim rokom, v ktorých veľká časť financií pochádzala zo štrukturálnych fondov. Pozitívnym faktom je dobrá úspešnosť získavania projektov a finančných prostriedkov z APVV.

Prof. Ľ. Jelemenský vo svojom vystúpení o investíciách, rozvoji a obnove majetku informoval najmä o obnove prednáškových a seminárnych miestností vo finančnom objeme 107 500 eur, úprave spoločných priestorov (vestibul, oprava padajúcej steny, umytie fasády, oprava auly v starej budove,

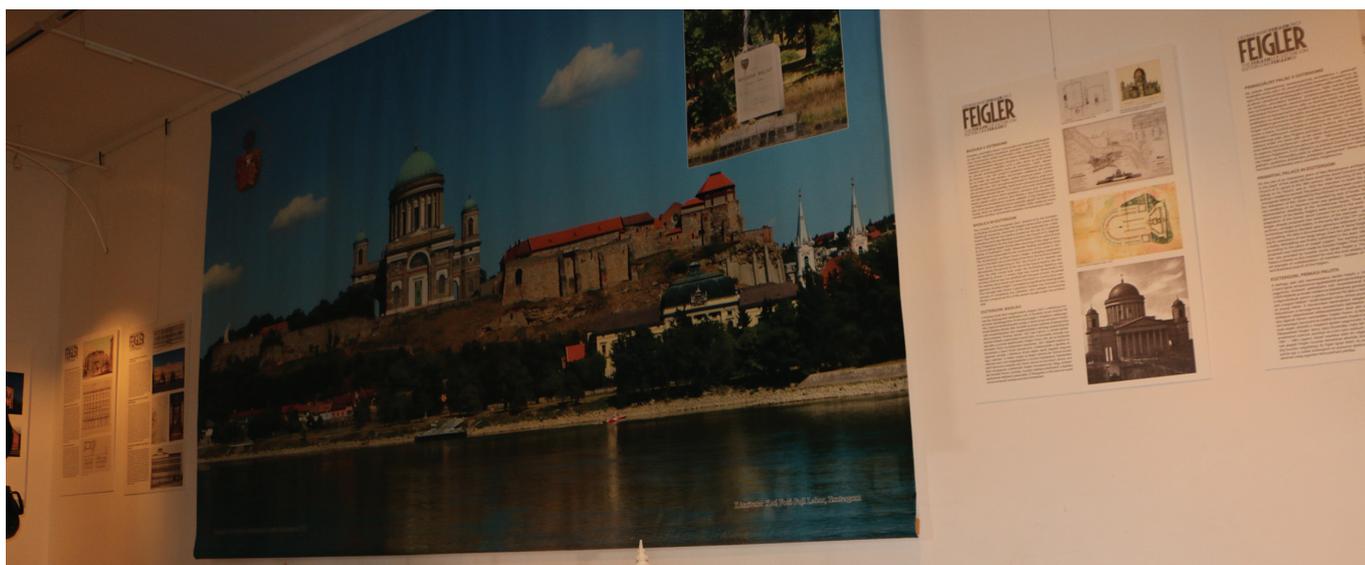
hygienické zariadenia, opravy vo dvore, atď.) v celkovej hodnote 38 524 eur a vybudovaní klubu FCHPT a kaviarne za 150 000 eur z finančných prostriedkov mimo zdrojov FCHPT. Spolu bolo do obnovy a rozvoja majetku investovaných 403 500 eur. Prodekan Jelemenský informoval prítomných aj o prípravách rekonštrukcie starej budovy FCHPT. Projekt jej rekonštrukcie by mal byť komplexný, zahŕňajúci nielen výmenu okien, ale aj výmenu všetkých druhov vedení. Cena projektu je 134 500 eur.

Po vystúpeniach členov vedenia fakulty nasledovala diskusia. Jej hlavnými témami boli – plánovaná rekonštrukcia starej budovy a návrh cieľov Národného programu rozvoja výchovy a vzdelávania „Učiace sa Slovensko“. Najmä k druhej téme odznelo viac príspevkov, z ktorých vyplynulo, že fakulta by mala k tomuto materiálu zaujať jednoznačné spoločné stanovisko. V rámci diskusie vystúpila aj predsedníčka fakultnej odborovej organizácie doc. M. Reháková, ktorá prítomných informovala o podpísaní kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa a prof. V. Lukeš, ktorý informoval o činnosti Akademického senátu FCHPT a jeho dobrej spolupráci s vedením fakulty.

Na záver stretnutia zažal prof. Šajbidor všetkým prítomným krásne sviatky a v budúcom roku pevné zdravie a spokojnosť doma aj v práci.

MIROSLAV HUTŇAN

Feiglerovci v Bratislave a Ostrihome

Projekt a komplexná výstava Na spoločných základoch: Feiglerovci a architektúra 19. storočia v Bratislave a Ostrihome bola 12. decembra 2016 otvorená v maďarskom Ostrihome vo výstavnej sieni Bálinta Balassa v Gazdasági Szakgimnázium és Szakközépiskola. Autori – prof. Jana Pohaničová a Mgr. Peter Buday prepojili dielo Feiglerovcov v medzinárodných súvislostiach na platforme historiografie architektúry a pôsobenia dvoch vetiev rodiny Feiglerovcov v dvoch mestách na Dunaji. Výstavu otvorila Etelka Romanek, primátorka Ostrihomu a András Krizsán, predseda Spolku maďarských architektov, za autorov o koncepcii výstavy hovoril Peter Buday. Výstavy sa zúčastnil riaditeľ Slovenského inštitútu v Budapešti Mgr. Gabriel Húshégyi a ďalší poprední predstavitelia regiónu.

Architektúra 19. storočia bola dlho nepopulárnou a opomínanou témou. Medzinárodná spolupráca a výstavné podujatia v stredoeurópskom kultúrno-historickom priestore sa sústredili najmä na tvorbu najvýraznejších európskych tvorcov a ich diel, často bez primeranej reflexie ich tvorby v ďalších súvislostiach a v jednotlivých regiónoch. Územie Slovenska, ktoré bolo v 19. storočí súčasťou Rakúsko-Uhorska, predstavuje teritórium s pozoruhodnou architektonickou škálou diel kozmopolitne pôsobiacich architektov a staviteľov práve z tohto obdobia. Voľba predstaviť architektúru 19. storočia, od výnimočných Feiglerovcov v ich hlavných pôsobiskách medzi Bratislavou a Ostrihomom, je premysleným krokom odhaľovania spoločných kontextov a spoločných kultúrno-historických aj architektonicko-umeleckých koreňov tejto výnimočnej rodiny architektov a staviteľov.

Tento medzinárodný výstavný projekt o Feiglerovcoch vznikol na pôde Ústavu dejín a teórie architektúry a obnovy pamiatok FA STU v Bratislave a je výsledkom systematického vedeckého bádania, bilaterálnej a multidisciplinárnej kooperácie, a tak významne prispieva k prehĺbeniu a šíreniu poznatkov o historickej architektúre Slovenska a jej tvorcov v zahraničí. Kontextuálny prístup zároveň prináša komplexný pohľad na najvýznamnejšie diela a osobnosti architektúry 19. storočia na Slovensku z pohľadu dvoch historicky spojených regiónov, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť európskeho kultúrneho dedičstva. Na textoch výstavy spolupracovali Béla Szalai a Miklós Istvánffy. Autorom grafického dizajnu bol Braňo Gajdoš. Projekt podporili nasledujúce organizácie a inštitúcie z Maďarska: Primaciálny a kapitulský archív v Ostrihome, mesto Ostrihom a zo Slovenska Fond na podporu umenia, Múzeum mesta Bratislavy, TRIO

Prof. Jana Pohaničová, PhDr. Magdaléna Fazekašová a Mgr. Gabriel Húshégyi.

V strede Mgr. Peter Buday.

Publishing, s. r. o., a Slovenský inštitút v Budapešti. Výstava trvala do 31. decembra 2016 a priaznivci architektúry Feiglerovcov budú mať možnosť sa oboznámiť s dielom Feiglerovcov interpretovaným v širších historických a architektonicko-umeleckých súvislostiach už tento rok v Múzeu mesta Bratislavy.

IRENA DOROTJAKOVÁ

DMG MORI na MTF STU v Trnave

V dňoch 7. a 8. decembra 2016 sa uskutočnila v priestoroch Centra excelentnosti 5-osového obrábania (CE5AM) na Ulici Jána Bottu v Trnave prezentácia firmy DMG MORI. Účastníkmi akcie boli ako záujemcovia z priemyslu, tak aj zamestnanci a študenti MTF STU. Zúčastnili sa ho tiež študenti stredných škôl, ktoré dlhodobo spolupracujú s fakultou. Program seminára obsahoval prezentácie MTF STU a firiem DMG MORI, Sandvik, CAD CAM SYSTEMS, MT – Tech. Obsahom prezentácií bolo predstavenie firiem, ich výrobného programu s dôrazom na novinky a efektívne použitie strojov, nástrojov a ďalšieho príslušenstva. Okrem odborného výkladu príslušných technológií sa uskutočnili fyzické ukážky obrábania na strojoch HSC 105 linear, DMU 85 monoBLOCK, Lasertec 80 Shape, Ultrasonic 20 linear a CTX alpha 500, ktoré sú trvale inštalované a využívané v CE5AM. DMG MORI predstavila tiež jednotný ovládací software CELOS® s novými aplikáciami. CELOS® je firmou propagovaný ako kľúčový prvok na ceste k presieťovanej inteligentnej výrobe Industry 4.0. Na Industry 4.0 zameral svoj príspevok vo forme inteligentných nástrojov aj zástupca firmy Sandvik. Táto firma tiež osadila nástrojmi stroje určené na ukážky a predstavila ďalšie nové nástroje, ako aj podklady na ich racionálnu voľbu a použitie. Prezentácia firmy CAD CAM SYSTEMS bola zameraná na počítačovú podporu výrobných technológií. Firma MT – Tech sa prezentovala upínacím náradím.

Diskusia bola zameraná najmä na otázky spojené s praktickými problémami obrábania na predvádzaných strojoch a s využitím vystavených i na strojoch osadených nástrojov a ich upínačov. Akcia bola realizovaná s organizačnou podporou Ústavu výrobných technológií MTF STU vrátane spoluúčasti na odbornej príprave a fyzickej realizácii obrábania na strojoch. Na logistickej podpore seminára majú veľký podiel ďalšie útvary MTF STU, ktoré sa postarali o spokojnosť väčšiny z viac ako dvoch stoviek návštevníkov.

IVAN BARÁNEK

Vianočné podujatia

Prvý decembrový piatok sme vo vstupných priestoroch pavilónu T organizovali už piaty ročník podujatia Vianočný bazár MTF STU. Zamestnanci, študenti a priatelia fakulty mali možnosť darovať rôzne veci (šatstvo, knihy, hračky, a i.), ktoré putovali do Centra pomoci pre rodinu v Trnave. O deň neskôr sme mysleli na najmenších. Dňa 3. 12. 2016 sa na fakulte konalo mikulášske podujatie venované deťom zamestnancov MTF STU.

Najskôr čert s anjelom zabávali deti rôznymi hrami, pesničkami, či tancom. Veselá atmosféra pokračovala príchodom Mikuláša, ktorý deťom rozdal sladké balíčky.

Vianočné podujatia MTF vyvrcholili v piatok 9. 12. 2016, keď dekan Jozef Peterka privítal všetkých zamestnancov fakulty na podujatí Vianočná kapustnica. Príhovor a oceňovanie zamestnancov dekanom vo viacerých kategóriách vystriedalo zlosova-

nie tomboly. Moderátor podujatia prodekan Milan Marônek následne privítal na pódium Mariána Geišberga so synom Martinom. Zážitok z hudobného vystúpenia bol posledným bodom programu podujatia vo Veľkej aule. Stretnutie zamestnancov pokračovalo spoločným obedom a priateľskými rozhovormi v Jedálni M. Uhra.

DAŠA ZIFČÁKOVÁ

Ocenenie pamätnou plaketou

Pri príležitosti 30. výročia vzniku MTF STU si 16. 12. 2016 z rúk dekana fakulty prof. Dr. Ing. Jozefa Peterku prevzali pamätnú plaketu za významný prínos pre rozvoj vedy, výskumu a vzdelávania prof. Ing. Dáša Hrivňáková, DrSc., a Dr.h.c. prof. Ing. Ivan Hrivňák, DrSc.

K oceneniu srdečne blahoželáme.

MILAN MARÔNEK

Deň otvorených dverí na FIIT

Výučbu v zimnom semestri uzavrel Deň otvorených dverí FIIT, podujatie určené všetkým záujemcom o štúdium informatiky a informačných technológií na fakulte. Od skorého rána prúdili davy stredoškólkov, prevažne maturantov, na kopec v Mlynskej doline. Priestory veľkej i malej auly sa naplnili do prasknutia.

Dekanka privítala všetkých návštevníkov. Následne sa spustil blok informácií o fakulte,

prijímacom konaní, študijných programoch, súťažiach pre stredoškólkov ProFIIT a IIT.SRC Junior a tiež študentskom živote. Po spoločnom bloku sa všetci rozpíchlili po priestoroch fakulty, kde si mohli prezrieť a vyskúšať 18 rôznych študentských projektov. Okrem toho na nich čakala interaktívna prednáška Čo je informatika a kto sú informatici, mohli si vyskúšať svoje vedomosti v zábavnom vedomostnom kvíze zo všetkých možných aj

nemožných oblastí s často prekvapivými odpoveďami a tiež blok prednášok spoločnosti Eset o aktuálnych bezpečnostných hrozbách z internetu a ochrane pred nimi.

Dňa otvorených dverí FIIT sa 16. decembra 2016 zúčastnilo 542 stredoškólkov zo 108 škôl 52 miest Slovenska, prevažne z gymnázií (66 %). Najsilnejšie zastúpenie mali Bratislavčania (viac ako tretinu), no nechýbali ani stredoslovenské, či východoslovenské školy – najdlhšiu cestu tento raz merali Trebišovčania. Viac o podujatí a jednotlivých projektoch nájdete na stránke www.fiit.stuba.sk/4798.

ZUZANA MARUŠINCOVÁ

Dekanka ocenila najlepších študentov

Ešte malé ohliadnutie za uplynulým rokom, na oceňovanie najlepších študentov FIIT STU. Dekanka fakulty koncom novembra 2016 spolu so zástupcami IKT spoločností odovzdala ocenenia pri príležitosti Medzinárodného dňa študentstva.

Ceny dekanky za výborné študijné výsledky a výborne vypracované záverečné práce v bakalárskom štúdiu, podporené spoločnosťami Asseco, QBSW a Softec, si prevzali bakalári Matúš Salát, Jaroslav Tóth a Veronika Gondová. Za inžinierske štúdium ceny, podporené spoločnosťami Accenture, Eset a Nadáciou Tatra banky, inžinieri Lukáš Markovič, Juraj Šimek a Martin Tamajka. Cenu IET a ÚI SAV získali inžinieri Tomáš Morvaya Matúš Pikuliak.

V kategórii Najlepší študenti v jednotlivých ročníkoch boli ocenení v bakalárskom štúdiu Patrik Blanárik, Branislav Pecher a Martin Ilavský, ktorý získal aj Cenu rektora STU, v inžinierskom štúdiu Tomáš Chovaňák a Peter Gašpar, ktorý získal aj Cenu rektora STU, v doktorandskom štúdiu Ivan Srba získal Cenu rektora STU a Ondrej Kaššák ocenenie za mimoriadny výsledok v oblasti výskumu alebo vývoja. Ocenenie rektora Študent roka STU získal Jakub Ševcech za aktivity v prospech STU.

V galérii najlepších študentov bakalárskeho štúdia za výborné študijné výsledky a výborne vypracovanú záverečnú prácu v bakalárskom štúdiu sa tiež ocitli Martin Ilavský a Andrej Švec, v inžinierskom štúdiu Peter Gašpar, Tomáš Morvaya a Miroslav Šafárik, za výskumné výsledky (publikačnú činnosť a mimoriadne výsledky v oblasti výskumu a vývoja) študenti všetkých troch stupňov štúdia Andrej Fogelton, Petra Vráblecová, Tomáš Farkaš, Ladislav Gallay, Adrián Huňa, Aleš Mäsiar.

Za účasť v tímovej súťaži Imagine Cup a v nej získal dvoch ocenení: víťazi výzvy Big Idea: Plan, víťazi online kola Imagine Cup, víťazi

Slovak Student Startup Cup 2016 v kategórii IT, mobilné technológie, web absolventi bakalárskeho štúdia: Jakub Adam, Monika Filipčíková, Andrej Švec a Filip Vozár.

Samozrejme, nechýbali ani ocenenia za pedagogickú a rôzne ďalšie odborné činnosti, športové a umelecké úspechy.

V akademickom roku 2015/16 na FIIT študovalo 1 298 študentov, z toho úspešne ukončilo štúdium 295 nových bakalárov, inžinierov a doktorov. Viac na fakultných webových stránkach: www.fiit.stuba.sk/4812.

ZUZANA MARUŠINCOVÁ

Šachový turnaj o Pohár dekana SvF STU 2016

Dňa 6. 12. 2016 sa na Stavebnej fakulte konal Šachový turnaj o Pohár dekana SvF STU 2016, ktorého víťaz postúpil do kola o Pohár rektora STU. Celkovo sa súťaže zúčastnilo 9 hráčov. Veľmi nás teší, že ani dievčatá sa nedali zahanbiť a prišli ukázať svoje hráčske schopnosti. Podujatie trvalo viac ako tri hodiny, počas ktorých sa každý snažil podať čo najlepší výkon. Súťažné šachové partie sa hrali v dobrej, priateľskej nálade.

Víťazom srdečne gratulujeme a tešíme sa na ďalší ročník. Veríme, že Stavebná fakulta STU sa nedá zahanbiť a víťaz László Takács, študent 1. ročníka B-GAK, obháji svoju výhru v univerzitnom kole. Na druhom mieste sa umiestnil Bc. Matúš Koleňák, študent I-VSH a bronzové miesto patrí Petrovi Mackovi, študentovi B-MPM. Ešte raz gratulujeme.

NORA NADDOUROVÁ

Majstrovstvá Stavebnej fakulty v plávaní

V piatok 16. 12. 2016 sa na Stavebnej fakulte STU uskutočnil už 6. ročník Majstrovstiev SvF v plávaní. Pretekali mali aj tento rok veľký úspech, zúčastnilo sa ich 27 študentov z rôznych ročníkov a odborov. Mnohí z nich navštevujú hodiny plávania v rámci telesnej výchovy, no nechýbali ani nadšenci iných športov, dokonca i takí, ktorí povinnú výučbu telesnej výchovy už nemajú. Naďalej však narušivo športujú a vzdávajú hold zdravému životnému štýlu! Z takých máme vždy najväčšiu radosť. Podujatie prišiel podporiť, a zároveň slávnostne otvoriť prodekan fakulty pre vzdelávanie Peter Makýš, ktorý má k športu veľmi pozitívny vzťah. Poprial zúčastneným veľa úspechov nielen v súťaži a v športe, ale aj v štúdiu a v živote. Vyzdvihol pozitívny vplyv športu na každého z nás.

Súťažilo sa v štyroch individuálnych disciplínach a v dvoch štafetách. V mužskej kategórii si študenti zmerali sily na 50 m voľný spôsob a prsia, v ženskej kategórii v rovnakých plaveckých spôsoboch, no na vzdialenosť iba 25 m. Mužská štafeta štartovala na trati 4 krát 50 m, a ženská 2 krát 25 m. Mužské kategórie jednotlivcov súťažili v štyroch rozplavbách a ženské v jednej pre obe disciplíny. Súťažiaci mali možnosť predviesť svoje osobné schopnosti a zručnosti, v ktorých sa zdokonaľujú aj na hodinách telesnej výchovy. V priebehu samotných pretekov sme sledovali napínavé záporenie, bojovné výkony

a množstvo osobných rekordov. To všetko, samozrejme, v športovom duchu fair play.

Pretekári, ktorí sa umiestnili na prvých troch priečkach v individuálnych disciplínach, získali medaily a diplomy, víťazi štafiet aj poháre. Oceneným študentom blahozeláme k dosiahnutým výsledkom, a prajeme im veľa ďalších, nielen športových úspechov. Naše srdečné blahozelanie patrí aj všetkým ostatným, ktorí síce medaily nezískali, no snažili sa prekonať sami seba, a predvedli taktiež úžasné výkony.

Výsledky:

Muži voľný spôsob 50 m

1. D. Rajkovic
2. S. Mázor
3. A. Gyori

Ženy voľný spôsob 25 m

1. D. Točená
2. K. Kolarčíková
3. L. Borbášová

Ženy prsia 25 m

1. D. Točená
2. K. Kolarčíková
3. L. Borbášová

Ženy štafeta 2x25 m

1. Borbášová – Kolarčíková
2. Točená – Baloghová

Muži prsia 50 m

1. D. Rajkovic
2. J. Ledecký
3. M. Ganaj

Muži štafeta 4x50 m

1. Mázor – Győri – Rajkovic – Kosár
2. Mackovčín – Šimo – Furcoň – Ganaj
3. Fačkovec – Urban – Sedlák – Valkovič

LUCIA KVETÁKOVÁ

VIP

POZVÁNKA

60. SEZÓNA

KONCERT ZBOROVEJ TRADÍCIE

Speváckeho zboru Technik STU

Sobota 4. 2. 2017 o 17:00
Velké koncertné štúdio
Slovenského rozhlasu
Mýtna 1, Bratislava

Účinkujú zbory:
Cantus
Technik Akademik
Technik STU
Tempus

RSVP: do 27. 1. 2017 na adresu
zbor.technik@gmail.com